

Beretning

fra udvalget angående

- I. forslag til lov om ændring af lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Forhøjelse af dagpengesatser m. v.)
[af Krog Hansen m. fl.]
- II. forslag til lov om ændring af lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Forhøjelse af dagpenge m. v.)
[af Erling Dinesen m. fl.] og
- III. forslag til folketingsbeslutning om ændringer i arbejdsanvisningen m. v.
[af Sigsgaard og Kjær Rasmussen]

(Afgivet den 5. oktober 1970).

Udvalget har behandlet de nævnte lovforslag i en række møder i forbindelse med udvalgets behandling af forslag til lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. fl. lovforslag, hvorom udvalget afgav betænkning den 12. marts 1970 (tillæg B, sp. 673). I betænkningen blev der stillet en række ændringsforslag svarende til indholdet af lovforslagene, hvilke ændringsforslag blev forkastet ved 2. behandling. Vedrørende forslaget til folketingsbeslutning bemærkes, at udvalget ikke har nået at afslutte sit arbejde hermed.

I ovennævnte betænkning blev det udtalt, at udvalget ville fortsætte sit arbejde med en række spørgsmål, som var blevet fremdraget i forbindelse med udvalgsarbejdet vedrørende forslaget til arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring; idet udvalget af tidsmæssige grunde havde måttet afstå fra at søge disse spørgsmål endeligt afklaret inden betænkningens afgivelse. I overensstemmelse hermed har udvalget holdt 2 møder, hvorunder det har stillet og fået besvaret en række skriftlige spørgsmål til arbejdsministeren.

Udvalget har således anmodet arbejdsministeren om at oplyse, hvilke overvejelser arbejdsministeren har gjort sig på baggrund

af udvalgsbetænkningens omtale af problemet vedrørende private vikarbureauers anvisning af midlertidig arbejdskraft inden for industrien.

Af arbejdsministerens svar, der optrykkes som bilag til beretningen, fremgår, at spørgsmålet har været drøftet af landsarbejdsnævnet, som er gået ind for standsning af den omhandlede virkarbureauvirksomhed. Det fremgår endvidere af arbejdsministerens svar, at arbejdsdirektoratet over for arbejdsministeriet har henholdt sig til denne principielle holdning, indtaget af hovedorganisationernes repræsentanter i landsarbejdsnævnet, idet man efter det foreliggende skønner, at der ikke består et væsentligt behov for et ved siden af det offentlige arbejdsformidlingssystem eksisterende organ til formidling af virkarbøjdskraft uden for handels- og kontorområdet. Arbejdsdirektoratet fremhæver dog, at dette på grund af det korte tidsrum, hvori § 27 i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring har været i kraft, ikke kan have konkret erfaringsgrundlag med hensyn til virkarbureauvirksomheden uden for handels- og kontorområdet.

På denne baggrund har arbejdsministeren i sit svar til udvalget anført følgende:

„På det således foreliggende grundlag er sagen for tiden genstand for overvejelser i arbejdsministeriet. Man er herved foreløbig nået til det resultat, at der ikke i dette øjeblik er basis for at skride til et forbud mod vikarbureauvirksomhed uden for handels- og kontorområdet. Det synes nemlig ikke i dag tilstrækkelig godtgjort, at der ikke findes et behov for virksomhed af den omhandlede karakter. Det må tillige anses for tvivlsomt, om der i den gældende lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring er hjemmel til at udstede et sådant forbud.

Man er derfor sindet i den allernærmeste fremtid at foranledige forhandlinger optaget vedrørende en, eventuelt midlertidig, regulering af vikarbureauvirksomheden uden for handels- og kontorområdet i en sådan form, at man derved forebygger de af arbejdsmarkedets organisationer påpegede ulemper, som den omhandlede virksomhed kan indebære.

Sideløbende hermed agter man at foretage nærmere afprøvninger af, *dels* hvorvidt der kan siges at foreligge behov for vikarbureauvirksomhed på de forskellige erhvervsområder bortset fra handels- og kontorområdet, *dels* hvorvidt der til et eventuelt forbud mod vikarbureauvirksomhed inden for bestemte erhvervsområder — såsom industrien eller dele af industrien — kræves ændring af de nugældende lovbestemmelser.

I forbindelse med fremsættelse af forslag til ændringer af loven om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring i efteråret vil folketinget blive orienteret om resultatet af disse overvejelser.“

Under udvalgets drøftelser af sagen på grundlag af dette svar er der fra flere sider givet udtryk for store betænkeligheder ved, at vikarbureauvirksomheden inden for industrien fortsættes. Socialdemokratiets medlemmer af udvalget har hertil ønsket at føje, at man beklager, at arbejdsministeren

ikke har fulgt landsarbejdsnævnets indstilling, da man er af den opfattelse, at vikarbureauvirksomheden inden for industrien bør ophøre.

Udvalget har endvidere på baggrund af arbejdsministerens fortolkning af § 9, stk. 2 og 3, i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring beskæftiget sig med disse bestemmelser, der omhandler arbejdsmarkedsnævn, og hvori det hedder:

„*Stk. 2.* Arbejdsministeren beskikker nævnets formand og en suppleant for denne. Uden for Københavnsområdet foretages beskikkelsen efter indstilling fra amtsrådet. I Københavnsområdet foretages beskikkelsen efter indstillinger fra Københavns amtsråd, Københavns borgerrepræsentation og Frederiksberg kommunalbestyrelse efter indbyrdes forhandling.

Stk. 3. Formanden og suppleanten for denne skal være uafhængig af de i nævnet repræsenterede interesser.“

Udvalget er bekendt med, at arbejdsministeren ikke har kunnet følge indstillingen om til hvervet som formand eller suppleant for denne at beskikke medlemmer af kommunale råd, idet de pågældende efter ministerens opfattelse ikke kunne antages at opfylde kravet i lovens § 9, stk. 3, om uafhængighed af de i nævnet repræsenterede interesser. Det bemærkes herved, at amtsrådene, respektive Københavns borgerrepræsentation, udpeger et antal medlemmer af arbejdsmarkedsnævnene.

Udvalget ønsker heroverfor at udtale, at det ikke har været udvalgets hensigt at åbne mulighed for en sådan fortolkning, hvorfor man henstiller til arbejdsministeren at træffe sådanne foranstaltninger — eventuelt fremsættelse af lovforslag — som er nødvendige for, at medlemskab af kommunale råd ikke udelukker fra beskikkelse til hvervet som formand for arbejdsmarkedsnævn eller som suppleant for denne.

P. u. v.

Valbak,
formand.

Bilag

ARBEJDSMINISTERIET

den 30. september 1970.

Herved skal man fremsende følgende besvarelse af det i udvalget den 23. september stillede spørgsmål 59:

Spørgsmål nr. 59:

Under henvisning til udvalgets betænkning side 3, spalte 2, nederst, bedes oplyst, hvilke overvejelser arbejdsministeren på denne baggrund har gjort sig med hensyn til vikarbureauernes virksomhed.

Svar:

Med hensyn til vikarbureauernes virksomhed inden for handels- og kontorområdet er der den 17. april d. å. i henhold til § 27 i lov nr. 114 af 24. marts 1970 om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring af arbejdsministeriet udfærdiget en bekendtgørelse, der giver nærmere regler, bl. a. om, på hvilke betingelser der vil kunne meddeles tilladelse til udøvelse af denne virksomhed.

Vedrørende vikarbureauvirksomhed uden for handels- og kontorområdet har man den 25. marts 1970 dels anmodet arbejdsdirektoratet om efter indhentede erklæringer fra arbejdsformidlingskontorerne at ville fremkomme med en redegørelse for denne virksomhed og om en vurdering af, om der er behov for en regulering af denne, dels anmodet Manpower A/S om en nærmere redegørelse for arten og omfanget af firmaets virksomhed inden for industrien, herunder om denne virksomhed er landsomfattende.

Endvidere har man efter forhandlinger med såvel arbejdsdirektoratet som med vikarbureauet Manpower A/S under 17. april 1970 anmodet arbejdsdirektoratet om inden afgivelse af svar på arbejdsministeriets ovennævnte skrivelse af 25. marts d. å. at ville forelægge sagen for landsarbejdsnævnet (der i henhold til den ovenfor nævnte lov nr. 114 af 24. marts 1970 blev nedsat i løbet af

foråret 1970 og trådte i funktion i juni måned), eventuelt således at problemet forlods gøres til genstand for nærmere drøftelse i en af arbejdsdirektoratet dertil nedsat arbejdsgruppe, omfattende repræsentanter for de i landsarbejdsnævnet repræsenterede organisationer eller styrelser, derunder handelsministeriet, samt en eller flere arbejdsformidlingschefer. Man anmodede om arbejdsdirektoratets svar ikke senere end 1. september 1970.

Man har herefter under 28. juli d. å. modtaget den ønskede redegørelse fra Manpower A/S. Dernæst har Centralorganisationen af Metalarbejdere i skrivelse af 8. juli d. å. og Centralorganisationen af Metalarbejdere i forening med Sammenslutningen af Arbejdsgivere inden for Metalindustrien i skrivelse af 27. august d. å. meddelt, at man anser vikarbureauvirksomhed for uønsket inden for det jern- og metalindustrielle område; tillige har Chaufførernes Forbund i Danmark under 31. juli d. å. henstillet, at Manpowers udsendelse af vikarer til chaufførarbejde foranlediges afviklet.

Med hensyn til argumentationen fra de to nævnte metalindustrielle organisationers side henvises til vedlagte kopi af fællesskrivelse af 27. august d. å.

Arbejdsdirektoratet har i skrivelse af 29. juni d. å. efter rundspørge til arbejdsformidlingskontorerne oplyst, at der ud over den af Manpower A/S drevne virksomhed kendes et tilsvarende tilfælde af vikarbureauvirksomhed uden for handels- og kontorområdet, nemlig en af havnearbejdernes fagforening i Odense siden 1927 drevne entreprenørvirksomhed med udlejning af arbejdskraft til laste- og lossearbejde, særlig sigtende på at dække det behov for kvalificeret arbejdskraft, der fra tid til anden opstår i de mindre fynske havnebyer, hvor der ikke er

beskæftigelsesmæssigt behov for havnearbejdersjak.

Arbejdsdirektoratet har dernæst i skrivelse af 4. september 1970 oplyst, at spørgsmålet om en vurdering af, om der er behov for regulering af den virksomhed, som udøves af vikarbureauer uden for handels- og kontorområdet — herunder om tilstrækkeligheden af gældende lovbestemmelser — har været drøftet på landsarbejdsnævnets møde den 1. september 1970. Idet der henvises til vedlagte kopi af arbejdsdirektoratets nævnte skrivelse, bemærkes, at nævnet på linie med den ovenfor nævnte fælles henvendelse fra Centralorganisationen af Metalarbejdere og Sammenslutningen af Arbejdsgivere inden for Jern- og Metalindustrien er gået ind for en standsning af vikarbureauvirksomheden uden for H & K-området, medens det for så vidt angår den tilsvarende virksomhed inden for H & K blev aftalt, at man i nævnet ville følge udviklingen.

Arbejdsdirektoratet henholder sig for sit vedkommende til den nævnte principielle holdning, indtaget af hovedorganisationernes repræsentanter i landsarbejdsnævnet, idet man efter det foreliggende skønner, at der ikke består et væsentligt behov for et ved siden af det offentlige arbejdsformidlingssystem eksisterende organ til formidling af vikararbejdskraft uden for handels- og kontorområdet. Man fremhæver dog, at arbejdsdirektoratet på grund af det korte tidsrum, hvori § 27 i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring har været i kraft, ikke kan have konkret erfaringsgrundlag med hensyn til vikarbureauvirksomheden uden for handels- og kontorområdet. Direktoratet anfører i øvrigt, at en imø-

dekommelse af det nævnte principielle synspunkt nok kræver lovændring.

På det således foreliggende grundlag er sagen for tiden genstand for overvejelser i arbejdsministeriet. Man er herved foreløbig nået til det resultat, at der ikke i dette øjeblik er basis for at skride til et forbud mod vikarbureauvirksomhed uden for handels- og kontorområdet. Det synes nemlig ikke i dag tilstrækkelig godtgjort, at der ikke findes et behov for virksomhed af den omhandlede karakter. Det må tillige anses for tvivlsomt, om der i den gældende lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring er hjemmel til at udstede et sådant forbud.

Man er derfor sindet i den allernærmeste fremtid at foranledige forhandlinger optaget vedrørende en, eventuelt midlertidig, regulering af vikarbureauvirksomheden uden for handels- og kontorområdet i en sådan form, at man derved forebygger de af arbejdsmarkedets organisationer påpegede ulemper, som den omhandlede virksomhed kan indebære.

Sideløbende hermed agter man at foretage nærmere afprøvninger af, dels hvorvidt der kan siges at foreligge behov for vikarbureauvirksomhed på de forskellige erhvervsområder bortset fra handels- og kontorområdet, dels hvorvidt der til et eventuelt forbud mod vikarbureauvirksomhed inden for bestemte erhvervsområder — såsom industrien eller dele af industrien — kræves ændring af de nu gældende lovbestemmelser.

I forbindelse med fremsættelse af forslag til ændringer af loven om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring i efteråret vil folketinget blive orienteret om resultatet af disse overvejelser.

Lange Dahlgaard.

/ Per Kirstein.

Folketingets udvalg angående forslag til lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Forhøjelse af dagpenge m. v.) m. fl. lovforslag.

Underbilag 1

ARBEJDSDIREKTORATET

den 4. september 1970

I tidligere brevveksling i ministeriets sag, 4.k.j.nr. 18.37, vedrørende den virksomhed, der udøves af vikarbureauer uden for handels- og kontorområdet, har ministeriet anmodet om arbejdsdirektoratets vurdering — efter forelæggelse af sagen for landsarbejdsnævnet — af, om der er behov for en regulering af denne virksomhed, herunder om tilstrækkeligheden af gældende lovbestemmelser.

I denne anledning skal man meddele, at spørgsmålet har været drøftet på det den 1. september 1970 afholdte møde i landsarbejdsnævnet også på grundlag af henvendelser til nævnets formand, dels fra to af nævnets af Landsorganisationen i Danmark udpegede medlemmer, dels fra formanden for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark, hvilken sidste henvendelse var bilagt kopi af fælleshenvendelsen af 27. august 1970 til arbejdsministeren fra Centralorganisationen og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark.

Under landsarbejdsnævnets drøftelse gjorde de af Landsorganisationen og af arbejdsløshedskasserne udpegede medlemmer med en henvisning til argumentationen i den ovenfor nævnte fælleshenvendelse fra organisationerne inden for jern- og metalindustrien gældende, at der, om fornødent gennem derpå sigtende lovgivning, burde gennemføres forbud mod den omhandlede vikarbureauvirksomhed. Det blev anført, at denne udvidelse af bureauvirksomheden var uforenelig med det grundlag, som lovgivningen om offentlig arbejdsformidling bygger på, samt at de forhold, der — som det har fundet udtryk i betænkning herom af 16. januar 1968 — indtil videre måtte kunne tale for en sådan vikarbureauvirksomhed inden

for handels- og kontorområdet, ikke gør sig gældende uden for dette område.

Også de af Dansk Arbejdsgiverforening udpegede medlemmer af Landsarbejdsnævnet gav udtryk for betænkelighed ved udøvelsen af en vikarbureauvirksomhed uden for handels- og kontorområdet og derfor for den opfattelse, at der bør træffes herhenhørende foranstaltninger, om fornødent ad lovgivningens vej. Der henvistes i denne forbindelse særligt til, at der ikke var grund til at forvente, at vikarbureauerne for disse faglige områders vedkommende kunne kalde særlige arbejdskraftreserver frem, samt til at det måtte anses for umuligt at fastsætte tilstrækkelig klare regler om overenskomstmæssige aflønninger. I overensstemmelse hermed kunne også Dansk Arbejdsgiverforenings repræsentanter for deres vedkommende henholde sig til fornævnte fælleshenvendelse fra organisationerne inden for jern- og metalindustrien.

Det skal herudover anføres, at det på grundlag af et i nævnmødet fremsat forslag om, at virksomheden for vikarbureauerne inden for handels- og kontorområdet burde søges afviklet inden for en nærmere fastsat tidsfrist, blev aftalt, at man i landsarbejdsnævnet ville følge udviklingen på dette område.

Arbejdsdirektoratet kan, omend man på grund af det korte tidsrum, hvori § 27 i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring har været i kraft, ikke kan have konkret erfaringsgrundlag med hensyn til vikarbureauvirksomheden uden for handels- og kontorområdet, for sit vedkommende henholde sig til de foran refererede af arbejdsmarkedets hovedorganisationers repræsentanter i nævnet fremsatte principielle synspunkter, hvis imødekommelse i øvrigt nok

kræver lovændring. Det skal herved anføres, at direktoratet efter det for dette foreliggende må skønne, at der ikke består et væsentligt behov for et ved siden af det offent-

lige arbejdsformidlingssystem eksisterende organ til formidling af vikararbejdskraft uden for handels- og kontorområdet.

Borreschmidt

Annemarie Koch.

Til arbejdsministeriet.

Underbilag 2

SAMMENSLUTNINGEN
AF ARBEJDSGIVERE INDENFOR
JERN- OG METALINDUSTRIEN
I DANMARK

CENTRALORGANISATIONEN
AF METALARBEJDERE
I DANMARK

den 27. august 1970

På et møde den 20. august 1970 mellem repræsentanter for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark drøftedes den situation, der er opstået efter, at et af de private vikarbureauer Manpower havde udstrakt sin virksomhed til det industrielle område.

Hidtil har vikarbureauerne alene dækket kontor- og handelsfagene.

Med henvisning til lov nr. 249 af 13. juni 1968 om privat arbejdsanvisning m. v. § 3, stk. 2, var der mellem vore 2 organisationer enighed om at rette henvendelse til arbejdsministeren for at tilkendegive vore organisationers syn på denne nye form for anvisning af arbejdskraft.

Sammenslutningen og Centralorganisationen er enige om, at de omhandlede bureauers virksomhed er uønskede inden for det jern- og metalindustrielle område. For det første fordi vi finder, at en sådan bureauvirksomhed i høj grad virker forstyrrende på det arbejdsformidlingssystem, der med organisationernes tilslutning ad lovmæssig

For Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark

Peder Mortensen

vej blev gennemført til ikrafttræden den 1. april 1969. For det andet er det vor opfattelse, at bureauernes virksomhed umuliggør anvendelsen af en ikke uvæsentlig del af det overenskomstmæssige system, der gennem mange års forhandlinger og praksis er opbygget vore organisationer imellem. For det tredje er det vor opfattelse, at man ved etablering af arbejdsforhold af den karakter, som bureauerne beskæftiger sig med, løber en risiko for at skabe vanskeligheder på de arbejdspladser, hvor sådanne ordninger måtte forsøges indført. Endelig skal vi fremhæve, at der efter vor opfattelse såvel i gældende lov som i overenskomster allerede findes regler, der imødekommer det behov for midlertidig arbejdskraft, som vikarbureauerne søger at tilfredsstille gennem deres virksomhed.

Vi skal tillade os at henstille, at ovennævnte synspunkter tilgodeses ved sagens videre behandling.

Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen har herfra til orientering modtaget kopi af nærværende skrivelse.

For Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Hans Rasmussen.